

KUSEK IKS	
Mottatt	10.09.18
Reg.nr:	329
Saksbeh.:	Kren
Ark.kode P:	4-1-02
Ark.kode	12053
k.nr.	5

Oppstart av forvaltningsrevisjon Hammerfest kommune, 2017-2020, Saksbehandling ved tildeling av institusjonsplass

Saksbehandler: Kjerstin Johnsen

Dato: 16.08.2018

Saksopplysninger:

Bakgrunn:

Bakgrunnen for dette prosjektet er *Plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020*, vedtatt av kommunestyret i Hammerfest den 15. desember 2016 (sak 140/16). Det framgår av planen at det skal utføres en forvaltningsrevisjon av saksbehandling ved tildeling av institusjonsplass.

Under behandlingen av plan for forvaltningsrevisjon har kommunestyret vedtatt at forvaltningsrevisjonen også skal ta for seg hvorvidt kommunen har etablert system og styring for å sikre at pasienter og brukere får faglig forsvarlige tjenester.

I dokumentet *Overordnet analyse 2017-2020*¹ framgår følgende om dette fokusområdet:

«I henhold til helse- og omsorgstjenesteloven skal kommunen blant annet ha tilbud om plass i institusjon, herunder sykehjemsplass.² Rett til å få plass i institusjon eller bolig med heldøgns omsorgstjenester inntreer når kommunen ikke kan gi forsvarlig hjelp i hjemmet.³

Kommunestyret i Hammerfest vedtok i juni 2007 Plan for pleie- og omsorgstjenesten 2007-2014. I planen heter det blant annet at kommunen har forsøkt å dimensjonere tjenestene slik at det oppnås balanse mellom hjemmetjenester og plasser på institusjon.⁴ Det heter videre at det i tråd med samfunnsutviklingen er nødvendig å bygge ut et tilstrekkelig antall omsorgsboliger med gode tjenester, noe som vil bidra til en reduksjon i ventelister for institusjonsplass. Det heter også at «nedbygging av institusjonsplasser er i gang, og segregert særomsorg blir valgt bort til fordel for mer integrerte hjemmebaserte tjenestetilbud og nye boformer».⁵ Samtidig sies det i planen at det ikke er tvil om at det fortsatt er et behov for sykehjemsplasser, at personer med behov for medisinsk pleie på et høyt faglig nivå trenger en sykehjemsplass, og at dette også skal ivaretas i fremtiden. Det har gått om lag ni år siden denne planen ble utarbeidet, noe som innebærer at de faktiske omstendigheter kan være

¹ I forskrift om kontrollutvalg § 10 siste ledd er det slått fast at plan for forvaltningsrevisjon skal baseres på en overordnet analyse.

² Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav c).

³ Helsetilsynet: <https://www.helsetilsynet.no/no/Rettigheter-klagemuligheter/Helse-og-omsorgstjenester-og-helsepersonell/Rett-til-sykehjem/>

⁴ Hammerfest kommune; Pleie- og omsorgsplan 2007-2014, på side 4.

⁵ Hammerfest kommune; Pleie- og omsorgsplan 2007-2014, på side 17.

vesentlig endret etter dette. I følge kommunens årsrapport for 2015 skal det igangsettes arbeid med ny helse- og omsorgsplan i løpet av 2016.⁶

Kommunens institusjonsbaserte tjenester er delt inn i langtidsopphold, korttidsopphold og dagopphold. Tjenestene er nærmere beskrevet på kommunens hjemmeside.⁷ Når søknad er mottatt har hjemmesykepleien ansvar for å foreta en vurdering av søkerens tilstand og behov.⁸ Dette gjøres ved hjemmebesøk hos søkeren. Etter vurderingen sender hjemmesykepleien søknaden videre til kommunens inntaksteam, som har ukentlige møter.

Vedtak om institusjonsplass (med en varighet over to uker) er å regne som enkeltvedtak. Dette betyr at reglene for saksbehandling (av enkeltvedtak) i forvaltningsloven skal følges i slike saker.⁹ Videre skal helse- og omsorgstjenester som tilbys eller ytes være forsvarlige.¹⁰ Kommunes mål om mer hjemmebasert omsorg kan medføre fare for svikt i kommunens håndtering av søknader om sykehjemsplass.

Kontrollutvalget har i sak 4/2016 foreslått tildeling av institusjonsplass som et mulig fokusområde i overordnet analyse/plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020. Området er svært vesentlig sett fra et brukerperspektiv. Området er også vesentlig sett fra et omdømmeperspektiv. Det er ikke utført forvaltningsrevisjon på området tidligere. Det utføres statlig tilsyn på området. Det er ikke gjennomført statlig tilsyn de tre siste årene eller planlagt slikt tilsyn (per juni 2016).»

Forslag til problemstillinger:

Formålet med prosjektet vil være todelt. For det første vil formålet være å undersøke om Hammerfest kommunes saksbehandling ved tildeling av institusjonsplass er i tråd med regelverket. For det andre vil formålet være å undersøke hvorvidt kommunen har etablert system og styring som sikrer faglig forsvarlige helsetjenester.

Med bakgrunn i dette foreslår revisjonen at undersøkelsen gjennomføres med utgangspunkt i følgende to hovedproblemstillinger:

- 1. Er Hammerfest kommunes saksbehandling ved tildeling av institusjonsplass i tråd med regelverket?**
- 2. Har Hammerfest kommune etablert et system som sikrer faglig forsvarlige helsetjenester?**

Revisjonskriterier:

Revisjonskriterier er samlebetegnelsen på de krav og forventninger som brukes i den enkelte forvaltningsrevisjon for å vurdere den reviderte virksomhet. Revisjonskriteriene i denne undersøkelsen vil i all hovedsak bli utledet fra følgende kilder:

⁶ Hammerfest kommune; Årsrapport 2015, på side 50.

⁷ Hammerfest kommune; <http://www.hammerfest.kommune.no/tjenester-a-a.154707.no.html>

⁸ Hammerfest kommune; <http://www.hammerfest.kommune.no/institusjon-langtidsopphold.4758099-154707.html>

⁹ Lov om pasient- og brukerrettigheter § 2-7.

¹⁰ Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. § 4-1.

- Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- Lov om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven)
- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven)

Gjennomføring:

Undersøkelsen vil bli gjennomført i løpet av 2019. Datainnsamlingen vil i all hovedsak skje ved hjelp av intervju, dokumentanalyse og analyse av KOSTRA-tall (SSB). Resultatene av undersøkelsen (utkast til rapport) vil bli sendt på verifisering til informantene. Deretter vil rapporten bli sendt på høring til rådmannen og til behandling i kontrollutvalget og kommunestyret.

Avgrensing:

Av både praktiske og ressursmessige hensyn er det nødvendig å foreta en avgrensning av undersøkelsen. Begge de nevnte problemstillingene vil være avgrenset til sykehjem. Tidsmessig vil undersøkelsen i all hovedsak være avgrenset til 2018 og 2019. Vi vil imidlertid kunne komme til å gå noe lengre tilbake i tid på enkelte områder. Revisjonen vil ikke gjennomgå alle sakene som er behandlet i det nevnte tidsrommet, men foreta et utvalg for nærmere undersøkelse. Revisjonen vil ikke ta stilling til faglige og skjønnsmessige vurderinger som er lagt til grunn ved tildeling eller avslag på søknad om institusjonsplass.

Forslag til vedtak:

- 1) Kontrollutvalget vedtar følgende problemstillinger for forvaltningsrevisjonsprosjektet Hammerfest kommune, 2017-2020, Saksbehandling ved tildeling av institusjonsplass:
  1. *Er Hammerfest kommunes saksbehandling ved tildeling av institusjonsplass i tråd med regelverket?*
  2. *Har Hammerfest kommune etablert et system som sikrer faglig forsvarlige helsetjenester?*
- 2) Kontrollutvalget overlater til revisjonen å utarbeide underproblemstillinger og eventuelle tilleggsproblemstillinger i tilknytning til de nevnte hovedproblemstillingene.

